

ПО 01. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»</i>
Спеціальність	<i>С4 «Психологія»</i>
Освітня програма	<i>Прикладна психологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни, розподіл годин за аудиторними заняттями	<i>4 кред. ЄКТС/120 годин Лекції – 6 годин, семінарські – 2 години, самостійна робота – 112 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>ДКР / Залік</i>
Розклад занять	<i>https://my.kpi.ua та https://schedule.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>https://psy.kpi.ua/vikladachi/</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/NzU2MTYxMTEwMzM5?cjc=dks3yx5</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Вступ до спеціальності» є першим кроком на шляху до професійного становлення здобувачів вищої освіти, які вирішили присвятити своє майбутнє цій галузі науки. Її опанування сприяє зміцненню інтересу до обраної спеціальності, допомагає розвивати ціннісні орієнтири та формує уявлення про основи професійних знань і навичок, які є необхідними для успішної кар'єри. Крім того, опанування необхідними знаннями даної дисципліни підтримує процес усвідомлення здобувачами вищої освіти правильності їхнього вибору професії та сприяє їх подальшому професійному самовизначенню.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є витоки психологічного знання, місце та завдання сучасної психології у системі наук, правове регулювання та основні етичні норми і принципи професійної діяльності психолога, сутність та напрямки діяльності психолога в різних соціальних сферах, роль психолога у сучасному суспільстві.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами спеціальності «Психологія», її теоретичними і практичними аспектами, а також формування загальних та професійних компетентностей, необхідних для подальшого навчання та застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.

Система теоретичних (лекційних) і практичних (семінарських) занять дає можливість вирішити такі **основні завдання**:

- сформувати у здобувачів вищої освіти базові знання про наукові та прикладні аспекти психології;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями професійної підготовки практичних психологів в Україні;
- сформувати уявлення про вимоги до особистості психолога як професіонала;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з нормативно-правовими актами та документами з

питань професійної діяльності психолога;

- сформулювати уявлення про етичні норми та стандарти професії психолога;
- розвинути вміння аналізувати психологічні явища та застосовувати психологічні концепції до розуміння поведінки людини;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з різними видами та напрямками діяльності практичного психолога в різних соціальних сферах;
- розвинути здатність майбутніх психологів до безперервного й актуального навчання, до саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти:

Загальних компетентностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 5);
- здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 10);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності (ЗК 12);
- здатність до саморозвитку на основі рефлексії та саморегулювання (ЗК 14);
- здатність і готовність до безперервного й актуального навчання, опанування новими знаннями, методичними розробками, інноваційними проектами, володіння новітніми технологіями в галузі психології (ЗК 15).

Професійних компетентностей:

- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (ФК 1);
- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (ФК 2);
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК 4);
- здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту (ФК 9);
- здатність дотримуватися норм професійної етики (ФК 10);
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ФК11).

Програмні результати навчання:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання, ефективність власних дій (ПРН1);
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ у контексті професійних завдань (ПРН2);
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПРН3);
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців (ПРН8);
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН10).

Комунікація з викладачем відбувається під час навчальних занять, а також у межах двох годин консультацій з викладачем, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. Крім того, для підвищення ефективності комунікації, з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовуються цифрові платформи месенджер Telegram, classroom (див. інформаційну картку <https://psy.kpi.ua/inform-card/>)

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами даних наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх компонентів: «Основи здорового способу життя», «Психологія здоров'я», «Засади усного професійного мовлення» тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна створює основу для вивчення таких дисциплін, як: «Загальна психологія з практикумом, частина 1. Психічні процеси», «Загальна психологія з практикумом, частина 2. Особистість у діяльності та спілкуванні», «Історія психології», «Методологія і методи психологічних досліджень» та ін.

Дисципліна перебуває у тісному зв'язку з іншими дисциплінами циклу професійної підготовки, таких як «Основи психологічного консультування», «Основи психотерапії», «Теорія і практика психологічного тренінгу» та ні., завдяки чому забезпечується комплексне формування професійних компетентностей майбутніх психологів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Становлення психології як науки				
Тема 1.1. Витоки психології. Етапи становлення психології як науки	14	2	-	12
Тема 1. 2. Основні напрями та школи в психології	12	-	-	12
Разом за розділом 1	26	2	-	24
Розділ 2. Психолог як професіонал. Правове регулювання з питань професійної діяльності психолога				
Тема 2.1. Професійна підготовка психологів в Україні	12	-	-	12
Тема 2.2. Психолог як особистість та професіонал	14	2	-	12
Тема 2.3. Нормативно-правові акти та документи з питань професійної діяльності психолога	12	-	-	12
Разом за розділом 2	38	2	-	36
Розділ 3. Професійна діяльність практичного психолога				
Тема 3.1. Загальне уявлення про професійну діяльність психолога	14	2	-	12
Тема 3.2. Основні напрями діяльності практичного психолога	12	-	-	12
Тема 3.3. Діяльність психолога в різних професійних сферах	14	-	2	12
Разом за розділом 3	40	2	2	36
Виконання ДКР	10			10
Залік	6	-	-	6
Всього годин	120	6	2	112

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни необхідно опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1 Базова література

1. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Вступ до спеціальності: Практична психологія: Курс лекцій і практикум(навчальний посібник). Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 256 с.
2. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки: Навч. посіб. / О.В. Ловка, Л.Л. Борисенко, Л.А. Колесніченко, Л.В. Музичко, А.В. Тімакова, Д.Г. Лавриненко. За заг.ред. О.В. Ловкої. К.: КНЕУ. 2019. 390 с. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051700.pdf>
3. Іванова О. В., Москалюк Л. М., Корсун С. І. Психологія: вступ до спеціальності. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2020. 184 с.
4. Легка Л. М., Семенча Л. Г. Організація діяльності психологічних служб: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 372 с.
5. Купчишина В. Ч., Голярдик Н. А., Демський В. В. Вступ до спеціальності: курс лекцій : навчальний посібник. Електр. навч. вид. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2020. 232 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3208/1/vstup_do_specialnosti_elektronne_vydannja.pdf
6. Організація діяльності психологічної служби: навч-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; упоряд. О. А. Дудник. Умань : Візаві, 2023. 267 с. **Ресурси відкритого доступу з фонду КІП.** URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/17232/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%94%D0%9F%D0%A12023.pdf>
7. Сергієнко Н. П. Загальна психологія. Вступ до спеціальності. Текст лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2018. 41 с. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/7396/1/%D0%92%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%20%D0%B4%D0%BE%20%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%28%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%29%202018.pdf>

4.2. Допоміжна література:

1. Варій М Психологія. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 288 с.
2. Засєкіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-е вид. Київ: ВСВ «Медицина», 2018. 216 с.
3. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
4. Лунченко Н.В., Мельник А.А., Панок В.Г., Ткачук І.І. Діяльність психологічної служби у системі освіти з надання допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (за результатами моніторингу): довідник. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 105 с. **Ресурси відкритого доступу з фонду бібліотеки КІП:** <https://lib.iitta.gov.ua/716565/1/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
5. Молодушкіна І. В. На допомогу практичному психологу ЗДО. Вид-во: Основа. 2020. 208 с.
6. Мясоїд П. Курс загальної психології. Київ : Алерта, 2021. 496 с.
7. Нежинська О.О., Хілько С.О. Психологічні ресурси майбутніх фахівців як основа розвитку конкурентоздатної особистості. *Габітус*. 2025. Вип. 71. С. 195-200. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.71.35>
8. Нежинська О. О., Хілько С. О. Психологічні ресурси та конкурентоздатність майбутнього психолога як складові збереження його психічного здоров'я. Актуальні проблеми збереження психічного здоров'я особистості : зб. мат-лів XV Міжнар. наук.-практ. конф. (23–24 квітня 2025 р., м. Ніжин) / за ред. А. Ю. Ковтун. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, Видавець Лисенко М. М., 2025. С. 281-285 (444 с.). URL : http://www.ndu.edu.ua/storage/2025/zbirnyk_psy_conf_2025.pdf
9. Никоненко Ю. П. Основи психологічної проствіти та профілактики. Навчально-методичний посібник. Вид-во: КНТ. 2019. URL: <chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi56/0041855.pdf>
10. Організація діяльності психологічної служби: навч-метод. посіб. / МОН України, Уманський

- держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; упоряд. О. А. Дудник. Умань: Візаві, 2023. 267 с. **Ресурси відкритого доступу з фонду бібліотеки КПІ:** <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/17232/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20%D0%9E%D0%94%D0%9F%D0%A12023.pdf>
11. Особливості організації та проведення тренінгів у рамках діяльності соціально-психологічної служби: практикум для фахівців соціально-психологічних служб закладів вищої освіти / Г.О. Діденко [та ін.]; Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет, Факультет психології, історії та соціології, Соціально-психологічна служба ХДУ. Херсон : Гельветика, 2018. 143 с. **Друковане видання з фонду бібліотеки КПІ:** https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000593122&local_base=KPI01
 12. Панок В. Г., Чаплук Я. В., Андреева Я.Ф. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультації: навч. посібник / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с. **Ресурси відкритого доступу з фонду бібліотеки КПІ:** https://www.academia.edu/download/62342791/Panok_Chapluk_Andreeva20200311-127044-1n3w4t.pdf
 13. Панок В. Г. До побудови моделі сучасної психологічної служби системи освіти. *Український вимір. Міжнародний збірник науково-педагогічних, методичних статей і матеріалів з України та діаспори*. 2019. № 16. 246-252. **Ресурси відкритого доступу з фонду бібліотеки КПІ:** https://lib.iitta.gov.ua/717397/1/%D0%9C%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8C_%D0%9F%D0%A1_2019.pdf
 14. Панок В. Г. Концепція реформування психологічної служби у системі освіти України на період до 2030 року. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2023. № 5(2), 1-10. **Ресурси відкритого доступу з фонду бібліотеки КПІ:** <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/download/392/456>
 15. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705662/1/ps_sluzhba.pdf
 16. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти : практикум з навчального курсу для практичних психологів : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Каравела, 2018. 175 с. **Друковане видання з фонду бібліотеки КПІ:** https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000605959&local_base=KPI01
 17. Турищева Л., Дорошко І., Малихіна О. Шкільний психолог в умовах НУШ. Професійний супровід початкової ланки освіти. Вид-во: Основа. 2020. 144 с.
 18. Харченко А. А. Діяльність психологічної служби в роботі благодійних та громадських організацій. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2024. № 2. С. 93-99. **Ресурси відкритого доступу з фонду бібліотеки КПІ:** http://nbuv.gov.ua/UJRN/sptp_2024_2_13
 19. Хілько С.О. Образ майбутнього як важливий чинник соціалізації молоді в сучасних умовах. *Психологічні предиктори соціального розвитку особистості в сучасних умовах освітнього середовища*: Зб. тез Всеукр. наук.-практ.інтернет-конф. з міжнар. участю, 21 лист. 2024 р., - Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2024. 174 с. С. 169-171. [Електронний ресурс]. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://psy.kpi.ua/wp-content/uploads/2025/01/Zbirnyk-tez-konferentsii-Psyhol_predyktory_-2024_compressed.pdf
 20. Jennifer Walinga, Charles Stango. Introduction to Psychology (2014-2021). <https://opentextbc.ca/introductiontopsychology/>

Електронні ресурси:

1. Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти». URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf
2. Перелік нормативно-правових документів, якими керуються фахівці психологічної служби України. URL: <https://vyshn-osvita.gov.ua/perelik-normativnopravovih-dokumentiv-yakimi-kerujutsya-fahivci-psihologichnoi-sluzhbi-ukraini-20-09-45-18-02-2022/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1 Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1	Лекція 1. Лекція 1. Тема 1.1 Витоки психології. Етапи становлення психології як науки. Предмет психології та її структура. Становлення психології в донауковий період. Анімістичні уявлення про душу. Психологія античності. Роль вчень Платона, Арістотеля, Сократа, Демокріта, Епікура та інших в становленні психологічного знання. Розвиток психології в елліністичний період. Психологія і грецька міфологія. Становлення наукової психології. Етапи становлення психології : психологія як наука про душу, психологія як наука про свідомість, психологія як наука по поведінку, психологія як наука про механізми розвитку та функціонування психіки. Галузі сучасної психології. Загальна психологія. Історія психології. Диференціальна психологія. Експериментальна психологія. Соціальна психологія. Педагогічна психологія. Вікова психологія. Психологія праці. Психологія спорту. Клінічна психологія. Військова психологія. Юридична психологія. Завдання на СРС: 1. Поясніть чому психологію тривалий час не визнавали як самостійну науку. 2. Визначте, що виступало предметом психології протягом становлення її як науки. Відповідь обґрунтуйте та назвіть представників. 3. Визначте причини виникнення сучасних галузей психології. 4. Визначте перспективні напрямки розвитку психологічної науки.
2	Лекція 2. Тема 2.2. Психолог як особистість та професіонал Особистісні диспозиції психолога як основа його готовності до професійної діяльності. Рефлексивна компетентність особистості майбутнього психолога. Професійне спілкування психолога. Типи психологів: узгоджений позитивний, узгоджений негативний, неузгоджений позитивно-негативний, негативно-позитивний. Особливості професійної взаємодії психолога та клієнта. Формування образу та оцінки свого Я майбутніми психологами. Модальності самонастановлень. Модель особистості практичного психолога: мотиваційно-цільова підструктура особистості, когнітивна підструктура, організаційно-технологічна підструктура, когнітивно-рольова підструктура, регулятивна підструктура. Особистісні та професійні якості психолога. Структура психологічної готовності психолога до професійної діяльності. Динаміка ієрархії смислових професійних настановлень майбутнього психолога. Критерії оцінки рівня психологічної готовності психолога до професійної діяльності. Шляхи професійного зростання майбутніх психологів. Завдання на СРС: 1. Охарактеризуйте мотиваційний, когнітивний, операційний та особистісний компоненти психологічної готовності психолога до професійної діяльності. 2. Сформулюйте критерії професійної придатності до професійної діяльності практичного психолога.

3	Лекція 3. Тема 3.1. Загальне уявлення про професійну діяльність психолога Професійне самовизначення психолога. Процес усвідомлення, вибору та розвитку власної професійної ідентичності в межах психологічної діяльності. Основні аспекти професійного самовизначення психолога: усвідомлення професійних інтересів і цінностей, вибір професійної сфери, освітня підготовка та професійний розвиток, формування професійної ідентичності, професійні цілі та розвиток кар'єри, етичне самовизначення, розвиток рефлексії та самокритики. Професіоналізація студентів-психологів. Особливості формування професійних знань, навичок та особистісних якостей, необхідних для ефективного виконання обов'язків психолога. Проблема професіоналізації студентів-психологів. Основні причини відмови студентів-психологів від професійної самореалізації. Умови професійного становлення студента-психолога. Основні етапи та аспекти професіоналізації студентів-психологів. Наукова психологія, практична психологія. Порівняльна характеристика методологічних основ наукової, практичної та побутової психології. Психолог-теоретик, психолог-практик. Етапи професіоналізму: фаза оптації, фаза адепта, фаза адаптації, фаза інтернала, фаза майстерності, фаза авторитету, фаза наставництва. Завдання на СРС: 1. Проаналізуйте сучасне уявлення суспільства про професію психолога. 2. Охарактеризуйте сутність кожного етапу професіоналізації.
---	---

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

сформувати у здобувачів вищої освіти: розуміння теоретичного матеріалу; вміння формувати самостійні судження, відстоювати власні погляди, аргументуючи їх на основі наукових фактів; уміння та навички самостійної роботи з підготовки до безпосередньої участі в семінарі-обговоренні

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	Семінар 1. Діяльність психолога в різних професійних сферах <i>Мета:</i> поглибити знання здобувачів вищої освіти про особливості діяльності психолога в різних сферах професійної діяльності. Питання для обговорення: 1. Сутність роботи психолога в сфері освіти. 2. Сутність роботи психолога в системі охорони здоров'я. 3. Сутність роботи психолога в системі збройних сил України. 4. Сутність роботи психолога в сфері спорту. 5. Сутність роботи психолога в сфері юриспруденції. 6. Сутність роботи психолога в сфері економіки. 7. Сутність роботи психолога в системі соціальних служб для молоді. 8. Сутність роботи психолога в соціальній сфері. Практична частина. Практична робота в малих групах «Сценарії за ролями». <i>Мета:</i> розвинути розуміння специфіки роботи психолога в різних сферах. Обговорення результатів роботи. Завдання на СРС: 1. Наведіть методи та підходи, які використовує психолог у сфері освіти для сприяння успішному розвитку учнів, враховуючи їх індивідуальні особливості та соціальні фактори. 2. Які основні завдання психолога в системі охорони здоров'я, і як його діяльність сприяє покращенню психічного та емоційного стану пацієнтів? 3. Охарактеризуйте основні завдання психолога в збройних силах України. Як його діяльність сприяє підтримці психологічної готовності та стійкості військовослужбовців? 4. Наведіть приклади методів і технік психологічної підтримки у підготовці спортсменів до змагань і подолання стресових ситуацій під час спортивних виступів. 5. Охарактеризуйте діяльність психолога щодо надання допомоги потерпілим, свідками чи підозрюваним у судових справах. 6. Які основні завдання психолога в сфері економіки, і як його діяльність сприяє підвищенню ефективності економічних процесів та організації праці? 7. Визначте напрями діяльності психолога з підтримки психоемоційного розвитку молоді та вирішенню їхніх соціальних проблем. 8. Які методи та підходи використовує психолог для підтримки вразливих верств

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання за всіма темами в теоретичному або практичному аспекті. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» включає: поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; проведення досліджень за методиками з якими знайомилися на практичних заняттях.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- систематизації та інтерпретації різноманітних джерел інформації з дисципліни;
- ефективного планування своєї роботи, дотримання дедлайнів та самомотивації до навчання;
- чіткого і структурованого викладу власних думок під час семінарів;

- критичної оцінки своїх досягнень в навчальній діяльності;
- використання програмного забезпечення та цифрових інструментів для вирішення навчальних і дослідницьких завдань

Види самостійної роботи здобувача освіти :

- підготовка до аудиторних занять – 96 год;
 - виконання домашньої контрольної роботи – 10 год;
 - підготовку до заліку – 6 год.
- Загалом – 112 год.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання самостійно опрацьовують питання:

Тема 1.2. Основні напрями та школи в психології.

Історичні етапи розвитку психологічних знань. Провідні ідеї представників різних напрямів психології. Структуралізм: головні завдання, категорії елементів свідомості. Функціоналізм: програма функціонального напрямку, теологічний принцип функціоналізму, предмет психології. Гештальтпсихологія: основні теоретичні положення, принципи гештальту, закон «гарного» гештальту.

Глибинна психологія: психоаналіз (З Фрейд), аналітична психологія (К. Юнг), індивідуальна психологія (А. Адлер). Поведінкові напрями: біхевіоризм та необіхевіоризм. Провідні ідеї Є. Толмена, К. Леонарда Халла, Б. Скінера. Когнітивний напрям в психології. Внесок в розвиток когнітивного напрямку Брунера, Ж. Піаже, А. Бека, Д. Келлі. Загальні уявлення когнітивної психології. Гуманістичний напрям в психології. Провідні ідеї А. Маслоу, К. Роджерса, Г. Олпорта. Ієрархія потреб згідно А. Маслоу. Генетична психологія. Розвиток психіки людини від народження до дорослого. Зміни та формування психологічних функцій протягом життя. Біологічні, генетичні та спадкові фактори впливу на розвиток розумових здібностей, поведінки, емоцій особистості.

Тема 2.1. Професійна підготовка психологів в Україні

Система вищої освіти та специфіка професійної освіти психолога. Теоретичні і практичні компоненти професійної психологічної освіти практичного психолога. Вимоги Болонської угоди щодо стандартизації підходів до організації навчального процесу професійної підготовки психологів.

Освітньо-професійна програма підготовки практичних психологів. Професійний стандарт за Класифікатором професій: практичний психолог закладу освіти, практичний психолог (соціальна сфера), психолог установи соціального захисту.

Освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога. Загальна інформація освітньо-професійної програми (ОПП) зі спеціальності 053 «Психологія» її мета і цілі. Перелік компонент освітньої програми. Специфіка загальнотеоретичної і спеціальної психологічної підготовки практичного психолога та необхідні знання зі спеціалізації.

Особливості професійної підготовки психологів. Основні професійні вміння, виходячи з головних видів діяльності психолога: дослідницькі, комунікативні, дидактичні, діагностичні, проєктувальні та корекційні. Уявлення про загальні, фахові компетенції та програмні результати навчання зі спеціальності 053 «Психологія».

Психолого-педагогічні проблеми професійної підготовки психологів. Трирівнева структура отримання професійних психологічних знань.

Професійні психологічні асоціації.

Тема 2.3. Нормативно-правові акти та документи з питань професійної діяльності психолога

Нормативно-правові акти та документи, які регулюють професійну діяльність психолога в Україні: закони, стандарти, етичні кодекси та інші документи, що встановлюють вимоги до освітньої підготовки, ліцензування, професійних прав та обов'язків.

Основні положення Конвенції про Національну систему соціально-психологічної служби України. Основна мета та завдання Національної системи соціально-психологічної служби України. Створення практичних центрів з метою здійснення практичної соціально-психологічної діяльності.

Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти. Наказ МОН України «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України». Порядок атестації практичних психологів закладів освіти. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби у інших сферах суспільної практики.

Етичні особливості професійної діяльності психолога. Етичні проблеми і «спокуси» у роботі практичного психолога. Основні принципи роботи практичного психолога. Етичні стандарти психолога, які використовуються в усьому світі. Етичний кодекс психолога.

Тема 3.2. Основні напрями діяльності практичного психолога

Функції психолога як постійні завдання, що складають зміст його діяльності. Виробничі та типові задачі діяльності, які повинен виконувати випускник вищого навчального закладу зі спеціальності «Психологія». Функції практичного психолога системи освіти. Напрями діяльності працівників психологічної служби.

Основні завдання та цілі діяльності практичного психолога. Перспективні і актуальні цілі діяльності практичного психолога. Основні види діяльності: просвітницько-пропагандистська робота, пропедевтична і профілактична робота, психологічне консультування, психодіагностика і прогностика, психокорекція, психотерапія та соціально-психологічна реабілітація.

Основні напрями діяльності практичного психолога. Психодіагностика. Психолого-просвітницька діяльність. Психопрофілактика. Психологічне консультування. Профорієнтація та соціально-психологічна адаптація. Психологічна корекція.

Тема 3.3. Діяльність психолога в різних професійних сферах

Сутність роботи психолога в сфері освіти, медицини, в сфері спорту, юриспруденції, економіки, політиці, в соціальній сфері. Широке коло завдань і функцій, що адаптуються до потреб конкретних галузей (клінічна психологія, освітня психологія, соціальна психологія, психологія праці та організаційна психологія, юридична психологія, військова психологія та ін.).

Особливості впливу професійної сфери на поведінкові реакції та особистісні риси. Розвиток професійних компетенцій та особистісних якостей. Професійний стрес та його вплив на поведінку особистості. Соціальні взаємодії на робочому місці. Вплив на цінності та мотивацію. Емоційне вигорання. Вплив професійних ризиків. Зміна поведінкових моделей через професійну деформацію.

Основні акценти в роботі психолога з представниками різних професій. Врахування психологом специфічних умов праці, вимог і стресорів кожної галузі при наданні психологічної допомоги.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні дисципліни семестровий рейтинг здобувача вищої освіти формують: робота на семінарах, виконання домашньої контрольної роботи. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Відвідуваність і виконання завдань

Відвідування лекційних занять не оцінюється але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь здобувача вищої освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі практичні завдання до теми.

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни (силабусом), доступні в гугл класі.

Здобувач вищої освіти на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану смартфона, ноутбуку чи з підручника не варто також. Це характеризує рівень підготовки здобувача вищої освіти не з кращого боку.

Форми роботи

Під час лекційних занять висвітлюється ключові аспекти навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності». Семінарські заняття спрямовані на поглиблення знань здобувачів вищої освіти з предмету. Зокрема, використання різних *форм і методів роботи*, створюють умови для засвоєння здобувачами вищої освіти основних понять та теоретичних концепцій психології, розвиток їх

критичного мислення і здатності застосовувати отримані знання на практиці. Семінарські заняття також сприяють розвитку навичок аналізу та синтезу інформації, формуванню вміння проводити дискусії та обговорення наукових і професійних тем. Вони дозволяють здобувачам не лише вивчати теоретичні аспекти психології, але й сприяють розвитку практичних навичок, необхідних для роботи в галузі психології.

Форми роботи: лекції: традиційні та тематичні, з елементами бесіди та дискусії, візуалізації (використання презентацій, відеоматеріалів); семінари: традиційний, дискусійний (висловлення аргументованих думок і контраргументів щодо обговорюваних психологічних підходів, теорій, концепцій); візуалізація інформації через мультимедійні презентації; моделювання ситуацій (аналіз психічних/психологічних явищ, поведінки людини в різних ситуаціях з точки зору різних наукових підходів; аналіз діяльності психолога згідно нормативно-правових актів і положень; аналіз етичних проблем і спокус в діяльності психолога; аналіз діяльності психолога в різних професійних сферах тощо).

Методи роботи: аналіз наукової літератури (підготовка доповідей); практична робота парами, тріадами та міні-групами; дослідницький метод (аналіз поведінки людини через призму різних напрямів та шків; особливості діяльності різних галузях і професійних сферах психології); діагностичний метод (діагностика мотивів вибору професії, соціально-перспективних здібностей, комунікативних і організаційних здібностей тощо); метод самопізнання (усвідомлення власних характеристик, особистісних рис, переконань, емоцій, мотивів, поведінки); аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод); інтерактивні методи (групові дискусії, бесіда); методи стимулювання і мотивації (вимоги, переконання, заохочення); метод «мозкового штурму».

Готуючись до семінарських занять, здобувач вищої освіти має чітко усвідомлювати зміст запитань, дати розгорнуту відповідь на них. Під час семінарських занять викладач резюмує сильні і слабкі місця у доповідях здобувачів вищої освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання здобувачів з теми семінарського заняття.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти є важливим компонентом навчального процесу, що сприяє розвитку аналітичного мислення, навичок самоосвіти та відповідальності за власне навчання. Її організація передбачає системний підхід до планування, організації та виконання завдань: опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до семінарських занять: самостійне опрацювання додаткової літератури; самостійне опрацювання питань для підготовки до занять, самоконтроль засвоєння змісту теоретичного матеріалу з дисципліни; пошук додаткових джерел інформації по темі практичного заняття (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) в бібліотеках та в електронному вигляді (в мережі INTERNET); робота з базами даних (Google Scholar, Scopus, Web of Science); створення мультимедійних презентацій, з метою візуалізації доповіді під час семінару; рефлексія і самоконтроль виконаної практичної роботи.

Форми поточного контролю: усне опитування, виступ здобувача вищої освіти із доповіддю або повідомленням, участь у обговоренні питань на семінарських заняттях.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також у Положенні про комісію з питань етики та академічної чесності НТУУ «КПІ» https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2015_1-140a1.pdf

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

PCO з дисципліни, семестровий контроль з якої передбачений у формі заліку, для очної форми навчання розробляється за типом PCO-1 і включає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

проводиться на основі рейтингової системи відповідно ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_RSO_2022.pdf

Поточний контроль: опитування за темою заняття, домашня контрольна робота (ДКР).

Календарний контроль: за встановленими в РСО критеріями та результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського. <https://osvita.kpi.ua/node/32>

Згідно даного Положення календарний контроль проводиться двічі на семестр як моніторинг виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу.

Семестровий контроль: залік.

Оцінювання та контрольні заходи.

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботу на семінарських (практичних) заняттях (відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії);
- 2) виконання домашньої контрольної роботи (ДКР).

Здобувач вищої освіти отримає найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь у проведених семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача вищої освіти.

Домашня контрольна робота (ДКР) відображає зміст всієї дисципліни «Вступ до спеціальності» і полягає в самостійному опрацюванні в самостійному опрацюванні основних теоретичних положень, аналізі ключових концепцій і напрямів розвитку психології як науки та професійної діяльності. Виконання ДКР передбачає розкриття змісту основних психологічних підходів, ознайомлення з етичними принципами роботи психолога, нормативно-правовими документами та положеннями, аналіз сфер його професійної діяльності та усвідомлення ролі психологічної науки в сучасному суспільстві. Завдання спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про майбутню професію, розвиток аналітичного мислення та здатності до рефлексії щодо власної професійної підготовки.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти визначені у положенні про РСО з дисципліни та представлені у Додатку 1.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи або співбесіди.

Якщо оцінка за залікову контрольну роботу менша ніж за рейтингом, застосовується «жорстка» РСО – попередній рейтинг здобувача скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи. Цей варіант формує відповідальне ставлення здобувача до прийняття рішення про виконання залікової контрольної роботи, змушує його критично оцінити рівень своєї підготовки та ретельно готуватися до заліку.

Здобувач освіти може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення здобувача вищої освіти з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: зарахування усіх передбачених РП завдань.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Не виконані умови допуску	Не допущено
---------------------------	-------------

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам вищої освіти

Вивчення курсу «Вступ до спеціальності» передбачає засвоєння здобувачами вищої освіти системи психологічних знань, основних понять за темами, ознайомлення з навчально-методичними матеріалами.

Головною метою лекцій є мотивація і організація роботи здобувачів вищої освіти з навчальним матеріалом у міжсесійний період. Лекції проводяться із використанням мультимедійних презентацій (за наявності умов в аудиторії).

Готуючись до семінарського заняття здобувач вищої освіти має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, ознайомитись зі змістом матеріалу підручника. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений здобувач вищої освіти не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж здобувач вищої освіти не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо здобувач вищої освіти не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи здобувача вищої освіти і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено кандидатом психологічних наук, доцентом, доцентом кафедри психології та педагогіки Москаленко О. В., кандидатом психологічних наук, доцентом, завідувачем кафедри психології та педагогіки Хілько С.О.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 14 від 14.05.2025 р.)

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 4 від 24.06.2025 р.)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни «Вступ до спеціальності» складається з балів, що отримуються за:

- 1) доповіді, відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії на семінарських (практичних) заняттях;
- 2) складання домашньої контрольної роботи (ДКР).

Контрольні заходи і вагові бали

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1	Відповіді на семінарських заняттях (довідь)	20	20	1	20
2	Активна участь у обговоренні теми семінару/ практична робота під час семінару	20	20	1	20
4	Домашня контрольна робота	60	1	1	60
	Всього				100

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:**1. Робота на семінарських (практичних) заняттях**

Ваговий бал за підготовлену доповідь **20 балів**.

Ваговий бал за активну участь у обговоренні теми семінару, дорівнює 20 балів.

Робота на семінарських заняттях (довідь)

Повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну і аргументовану відповідь, демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, висловлює власну позицію з відповідним обґрунтуванням з дискусійних питань, ефективно використовую візуальні засоби (мультимедійні презентації, відеоматеріали тощо)	19-20
Достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну аргументовану відповідь з несуттєвими неточностями, висловлюючи власну позицію допускає незначні порушення логіки, на достатньому рівні використовує візуальні засоби до теми семінару	15-18
Відповідь задовільна (не менше 60 % потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає не повну відповідь з деякими неточностями, висловлюючи власну позицію виявляє труднощі в її аргументації, бракує важливих деталей, які б розкривали повний зміст питання, візуальні засоби до теми семінару містять основний матеріал але недостатньо структурований	12-14
Неповна відповідь (менше 60% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає неповні відповіді, допускає неточності, висловлюючи власну позицію проявляє складність в її обґрунтуванні	0-11 (< 60%)

Активна участь у обговоренні теми семінару/ практична робота під час семінару

Активна участь в обговоренні теми семінару, демонстрація глибокого розуміння теми, аргументовані відповіді та приклади, постановка аналітичних запитань, допомога іншим учасникам семінару у пошуку відповідей на проблемні запитання	18-20
Долучення до дискусії, демонстрація розуміння теми обговорення, змістовні відповіді, але брак глибини знань обговорюваних питань, відсутність оригінальних думок	12-17
Незначна участь в дискусіях, відповіді неповні або обмежуються мінімальним набором фактів та аргументів, в обговоренні питань семінару проявляється недостатнє розуміння теми	0-11 (< 60%)

2. Виконання домашньої контрольної роботи (максимальна кількість балів складає **60** балів, мінімальна - **44**).

Домашня контрольна робота включає 4 питання, що є елементами кожного теоретичного розділу навчальної дисципліни. Виконання ДКР полягає в розгорнутій письмовій відповіді на кожне з 4 питань певного варіанту. Варіант ДКР надається викладачем під лекційному занятті або визначається рандомно.

Вимоги до оформлення ДКР наведено у додатку 3. Орієнтовний перелік питань до ДКР в додатку 4.

Кожне питання ДКР оцінюється в 15 балів, таким чином максимальна оцінка за виконання ДКР складає 60 балів.

Критерії оцінювання кожного питання ДКР:

Повна, аргументована, логічно викладена відповідь. Наведено приклади та обґрунтування	14-15
Правильна відповідь з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді	9-12
Відповідь з чисельними значними помилками, відповідь неповна, без обґрунтування	0 (< 60%)

Критерії оцінювання виконання ДКР:

ДКР містить не менше 95% потрібної інформації	57-60
ДКР містить не менше 75% потрібної інформації	45-56
ДКР містить не менше 60% потрібної інформації	36-44
ДКР містить менше 60% потрібної інформації	0

Приклад варіанту ДКР:

Варіант 1.

1. Предмет психології та її структура
2. Специфічні особливості об'єкту і предмету праці практичного психолога
3. Загальна характеристика професійних функцій практичного психолога
4. Охарактеризуйте емпіричні методи психології.

Варіант 2.

1. Головні групи психічних явищ.
2. Специфічні особливості результатів праці практичного психолога.
3. Консультування, психокорекція та психотерапія: загальне та відмінності.
4. Розкрийте сутність інтерпретаційних методів дослідження.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 20 + 20 + 60 = 100 \text{ балів.}$$

Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру **60 і більше балів** мають можливість:

- а) отримати залікову оцінку (залік) відповідно до набраного рейтингу (рейтингові бали переводяться до оцінки згідно із таблицею та заносяться до відомості семестрового контролю);
- б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки (при цьому попередній рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни скасовується і він отримує оцінку тільки за результатами залікової контрольної роботи).

Студенти, які набрали протягом семестру менше **60 балів, але виконали умови допуску**, виконують залікову контрольну роботу.

Залікова контрольна робота складається з 100 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни та виконується письмово.

Залікова контрольна робота проводиться за допомогою гугл-тестів, доступ до ЗКР надається студентам лише під час проведення заліку. Тривалість ЗКР – 90 хвилин. Залікова контрольна робота містить 100 тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача здобувача вищої освіти – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку здобувача вищої освіти) та позначити його.

Максимальна кількість балів складає **100** (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 100)	1
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 100)	0

вірно виконано всі тестові завдання	100
вірно виконано більше 60% тестових завдань	60-99
вірно виконано менш 60% тестових завдань	0

Заохочувальні бали – максимум 10 балів (не входять до основної шкали РСО) нараховуються за рішенням протоколу засідання кафедри за умови подачі на кафедру відповідного документу (свідотства/сертифікату тощо), який відповідає тематиці освітнього компоненту.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Орієнтовні питання до залікової контрольної роботи

1. Предмет психології та її структура.
2. Психологія античності в становленні психологічного знання.
3. Етапи становлення психології.
4. Провідні ідеї представників різних напрямів психології.
5. Зв'язок психології з іншими науками.
6. Структура сучасної психології.
7. Освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога.
8. Класифікація психологічних професій.
9. Психолого-педагогічні проблеми професійної підготовки психологів.
10. Формування образу та оцінки свого Я майбутніми психологами.
11. Структура психологічної готовності психолога до професійної діяльності.
12. Критерії професійної придатності до професійної діяльності практичного психолога.
13. Шляхи професійного зростання майбутніх психологів.
14. Нормативно-правові акти та документи, які регулюють професійну діяльність психолога в Україні.
15. Основна мета та завдання Національної системи соціально-психологічної служби України.
16. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби у інших сферах суспільної практики.
17. Етичні проблеми і «спокуси» у роботі практичного психолога.
18. Етичні стандарти психолога.
19. Професійне самовизначення психолога.
20. Проблема професіоналізації студентів- психологів.
21. Основні завдання наукової і практичної психології.
22. Порівняльна характеристика методологічних основ наукової, практичної та побутової психології.
23. Характеристика діяльності психолога-теоретика і психолога-практика.
24. Етапи професіоналізму.
25. Основні завдання та цілі діяльності практичного психолога.
26. Професійні компетенції практичного психолога залежно від видів його діяльності.
27. Роль практичних психологів у забезпеченні психічного та психологічного здоров'я народу України.
28. Специфічні особливості об'єкту і предмету праці практичного психолога.
29. Специфічні особливості засобів праці практичного психолога.
30. Специфічні особливості результати праці практичного психолога.
31. Проблема визначення ефективності праці практичного психолога.
32. Взаємодія практичного психолога з суміжними спеціалістами.
33. Суть психодіагностичної функції практичного психолога.
34. Орієнтовні етапи психодіагностичної діяльності практичного психолога.
35. Загальна характеристика методів психодіагностики.
36. Суть психопрофілактичної функції в роботі психолога.
37. Типові проблеми клієнтів, що потребують здійснення психопрофілактичної роботи.
38. Основні методи психопрофілактичної роботи.
39. Суть психокорекційної функції в діяльності практичного психолога.
40. Рівні аналізу норми та їх вплив на психокорекційну роботу психолога.
41. Психопрофілактика та психокорекція: загальне і відмінності.
42. Основні методи психокорекції.
43. Розвивальна функція в роботі практичного психолога.
44. Профорієнтація та соціально-психологічна адаптація в роботі практичного психолога.
45. Роль соціально-психологічної реабілітації у відновленні соціальних навичок та психоемоційного стану клієнтів.
46. Психологічне консультування як функція практичного психолога.
47. Консультування, психокорекція та психотерапія: загальне та відмінності.
48. Етапи психологічного консультування.
49. Суть психолога - просвітницької функції психолога.
50. Напрямки, сфери застосування та методи психолога -просвітницької функції

практичного психолога.

51. Вимоги до обладнання кабінету психології.
52. Сутність роботи психолога в сфері освіти.
53. Сутність роботи психолога в системі охорони здоров'я.
54. Сутність роботи психолога в системі збройних сил України.
55. Сутність роботи психолога в сфері спорту.
56. Сутність роботи психолога в сфері юриспруденції.
57. Сутність роботи психолога в сфері економіки.
58. Сутність роботи психолога у сфері політики.
59. Сутність роботи психолога в системі соціальних служб для молоді.
60. Сутність роботи психолога в соціальній сфері.

Зразок оформлення титульної сторінки домашньої контрольної роботи та вимоги до виконання ДКР

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Факультет соціології і права
Кафедра психології та педагогіки

Домашня контрольна робота
З дисципліни «Вступ до спеціальності»
Варіант №__

Здобувач вищої освіти

ПІБ

групи: _____

Перевірив: ПІБ викладача

кафедри психології та педагогіки ФСП

Київ – 2025

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ДКР

Варіант ДКР надається викладачем на лекційному занятті та/або обирається рандомно. Здобувачі вищої освіти подають ДКР за 2 тижні до заліку.

Загальний обсяг ДКР 5-8 сторінок друкованого тексту українською мовою формату A4 тексту у редакторі Word

Стандарти: кегель – 14pt, міжрядковий інтервал – 1,5, шрифт Times New Roman, абзацний відступ – 1,25 см, поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см. Обов'язкова нумерація сторінок.

ДКР обов'язково повинна мати титульну сторінку, на якій розміщуються такі реквізити: назва університету, в наступному рядку – назва кафедри. Далі розміщується варіант, відомості про автора, місце й рік виконання роботи.

Відповідь на кожне питання має починатися з нового аркушу із зазначеним номером та сформульованою назвою. Необхідно глибоко та стисло розкрити поставлені питання; зазначати порядковими номерами посилання на використані літературні джерела (сайти). Крім узагальнень, бажано викласти власний погляд на проблему. Список використаних джерел оформлюється за вимогами ДСТУ 8302:2015, з якими можна ознайомитись за посиланням: <https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZk1YZ3QzeEU/view?resourcekey=0-x51fNY74izbW1aYVTCrWdw>

Орієнтовний перелік питань до ДКР

1. Місце професії практичного психолога в класифікації професій.
2. Специфічні особливості об'єкту і предмету праці практичного психолога.
3. Специфічні особливості засобів праці практичного психолога.
4. Специфічні особливості результати праці практичного психолога.
5. Проблема визначення ефективності праці практичного психолога.
6. Взаємодія практичного психолога з суміжними спеціалістами.
7. Поняття про методологію професійної діяльності практичного психолога.
8. Психологічна проблема та запит на надання психологічної допомоги.
9. Поняття про життєву ситуацію особистості.
10. Система вищої освіти та специфіка професійної освіти психолога.
11. Нормативно-правові акти та документи, які регулюють професійну діяльність психолога в Україні.
12. Ознаки життєвої психології.
13. Ознаки професійної психології.
14. Виникнення професії «психологія».
15. Класифікація психологічних професій.
16. Суть психокорекційної функції в діяльності практичного психолога.
17. Рівні аналізу норми та їх вплив на психокорекційну роботу психолога.
18. Психопрофілактика та психокорекція: загальне і відмінності.
19. Основні методи психокорекції.
20. Розвивальна функція в роботі практичного психолога.
21. Професійно - орієнтаційна функція та її здійснення в діяльності практичного психолога організації.
22. Психологічне консультування як функція практичного психолога.
23. Консультування, психокорекція та психотерапія: загальне та відмінності.
24. Етапи психологічного консультування.
25. Суть психолога - просвітницької функції психолога.
26. Напрямки, сфери застосування та методи психолога -просвітницької функції практичного психолога.
27. Галузі психології: загальна характеристика
28. Обґрунтування необхідності практичної психології в нашої країні.
29. Мета діяльності практичного психолога.
30. Роль психолога в побудові гуманного демократичного суспільства держави України.
31. Роль практичних психологів у забезпеченні психічного та психологічного здоров'я народу України.
32. Принцип детермінізму та його застосування в практичній психології.
33. Принцип розвитку та його додержання в роботі практичного психолога.
34. Принцип індивідуального підходу в діяльності практичного психолога.
35. Особистісний підхід як принцип практичної психології.
36. Принцип синтетичного підходу до предмета практичної психології.
Визначення поняття "професійної функції практичного психолога".
37. Специфіка професійної праці практичного психолога: загальна характеристика.
Загальна характеристика професійних функцій практичного психолога.
38. Суть психодіагностичної функції практичного психолога.
Орієнтовні етапи психодіагностичної діяльності практичного психолога.
39. Загальна характеристика методів психодіагностики.
40. Суть психопрофілактичної функції в роботі психолога.
41. Типові проблеми клієнтів, що потребують здійснення психопрофілактичної роботи.
42. Основні методи психопрофілактичної роботи.
43. Загальна характеристика етичних принципів та вимог до особистості та діяльності практичного психолога.
44. Суть та прояв етичного принципу професійної компетентності в роботі практичного психолога.
45. Зміст принципу ненанесення шкоди та його реалізація в роботі психолога.
46. Вимоги до обладнання кабінету психології.
47. Особливості взаємин студентів-майбутніх психологів з викладачами та однокурсниками.
48. Наукова робота в навчанні майбутніх практичних психологів.

49. Основні напрямки та форми професійного самовдосконалення випускників ЗВО – практичних психологів.
50. Принцип неупередженості: зміст та особливості реалізації в професійній праці психолога.
51. Принцип конфіденційності: суть та специфіка використання в роботі психолога.
52. Позитивно орієнтована активність як етичний принцип діяльності практичного психолога.
53. Професіограма та психограма практичного психолога: суть, структура, використання.
54. Вимоги до інтелектуальних якостей практичного психолога.
55. Вимоги до моральних комунікативних і організаторських якостей особистості практичного психолога.